

Szent István Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet

A magyar regionális intézményrendszer

Előadó: **Némediné Dr. Kollár Kitti**
kollar.kitti@gtk.szie.hu
adjunktus

Gödöllő, 2017.

Területfejlesztés

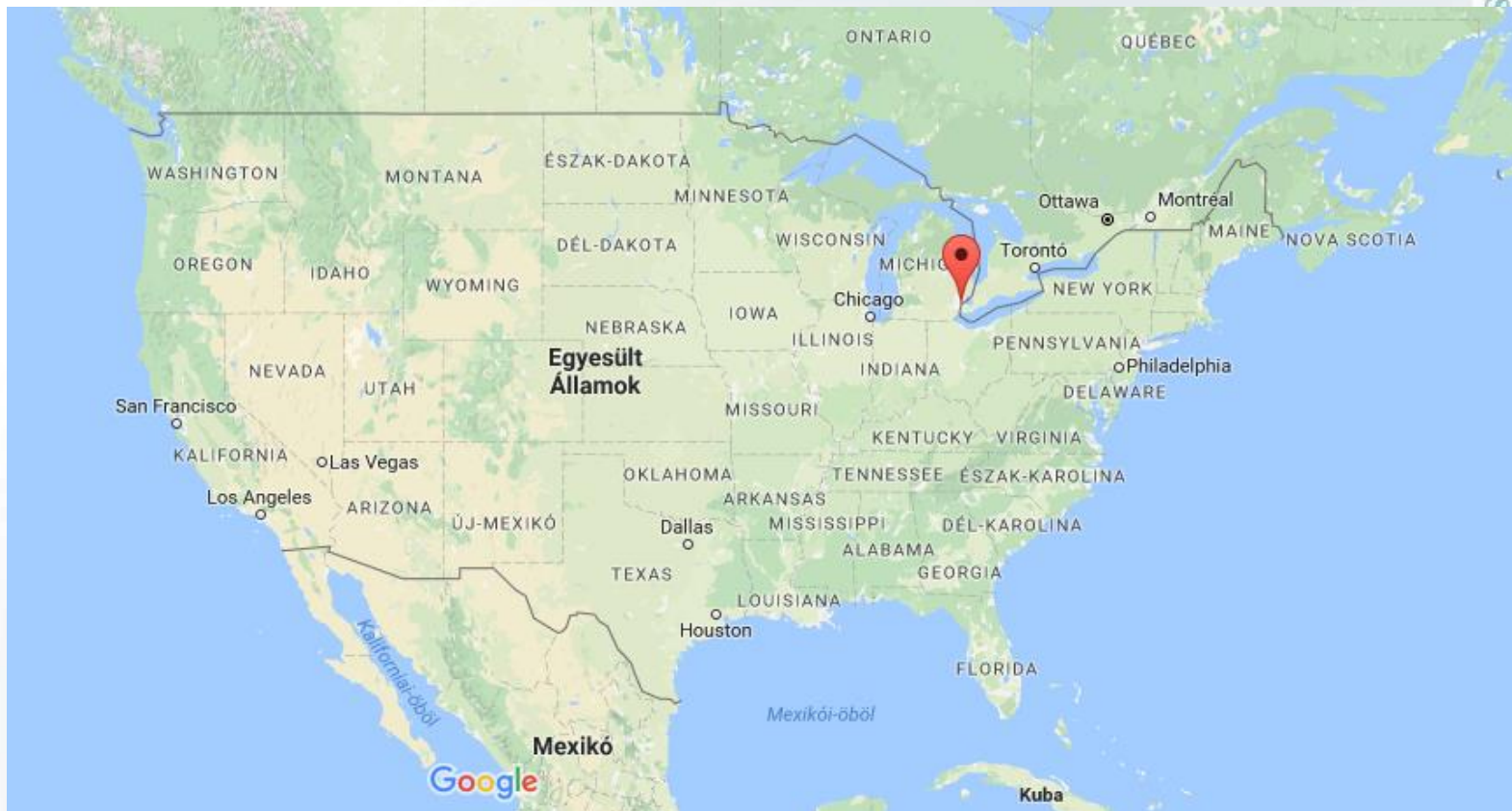
Az országra, valamint térségeire kiterjedő:

- **társadalmi, gazdasági és környezeti területi** folyamatok figyelése, értékelése,
- a szükséges **tervszerű beavatkozási** irányok meghatározása
- **rövid, közép- és hosszú** távú átfogó fejlesztési célok, koncepciók meghatározása, összehangolása és megvalósítása a fejlesztési programok keretében

Detroit

- amerikai ipar és az amerikai iparvárosok hanyatlásának legmegrázóbb szimbóluma

Detroit története röviden

- amerikai autóipar központja volt
- autógyártás felfutásakor vált igazi modern metropolisszá
- 1920-ban majdnem 1 millió lakos
- 1930-ban 1,5 millió lakos
- 1950-ben 1,85 millió lakos
- 1970-ben ún. white flight, a fehér középosztály menekülése
- 2008-as ingatlanpiaci válság
- autógyárak bezárása és a jelzáloghitelek bukása
- 700 ezer lakosú kísértetváros

WARNING!

This **CITY** is INFESTED
BY **CRACKHEADS**
SECURE Your Belongings
and PRAY for Your Life
Your Legislators Won't
Protect You! 313-634-8197

DISASTER NETWORK

[My space.com/disasternetwork](https://myspace.com/disasternetwork) 586-615-1991

INTERNATIONAL MILLION MAN NETWORK

Regionális politika a rendszerváltás előtt és után

A rendszerváltás előtt

- a gazdaságfejlesztésben főként az **ágazati szempontok** domináltak, a területi nézőpont háttérbe szorult
- de: jövedelmek átcsoportosítása a gazdag térségektől a szegényebbekhez → **a regionális különbségek mérsékeltek** maradtak

A rendszerváltás után

- **területi differenciálódás** → szükségessé vált egy elkülönült regionális politika alkalmazása, a jogszabályi keretek kidolgozása

- **1991. december** társulási szerződés
- **1994. április** csatlakozási kérelem
- **1996.** elfogadja az Országgyűlés (módosításai: 1999, 2004)
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99600021.TV
- a mo-i területpolitika megújításának alapidokumentuma
- **2004. május 1.** Magyarország csatlakozása az EU-hoz
- Heterogén közösség tagjává vált
- Kohéziós célok: fenntartható fejlődés és kevésbé előnyös régiók felzárkóztatása

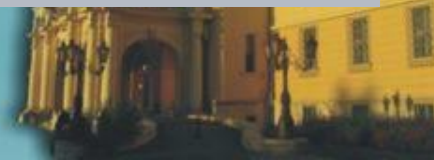
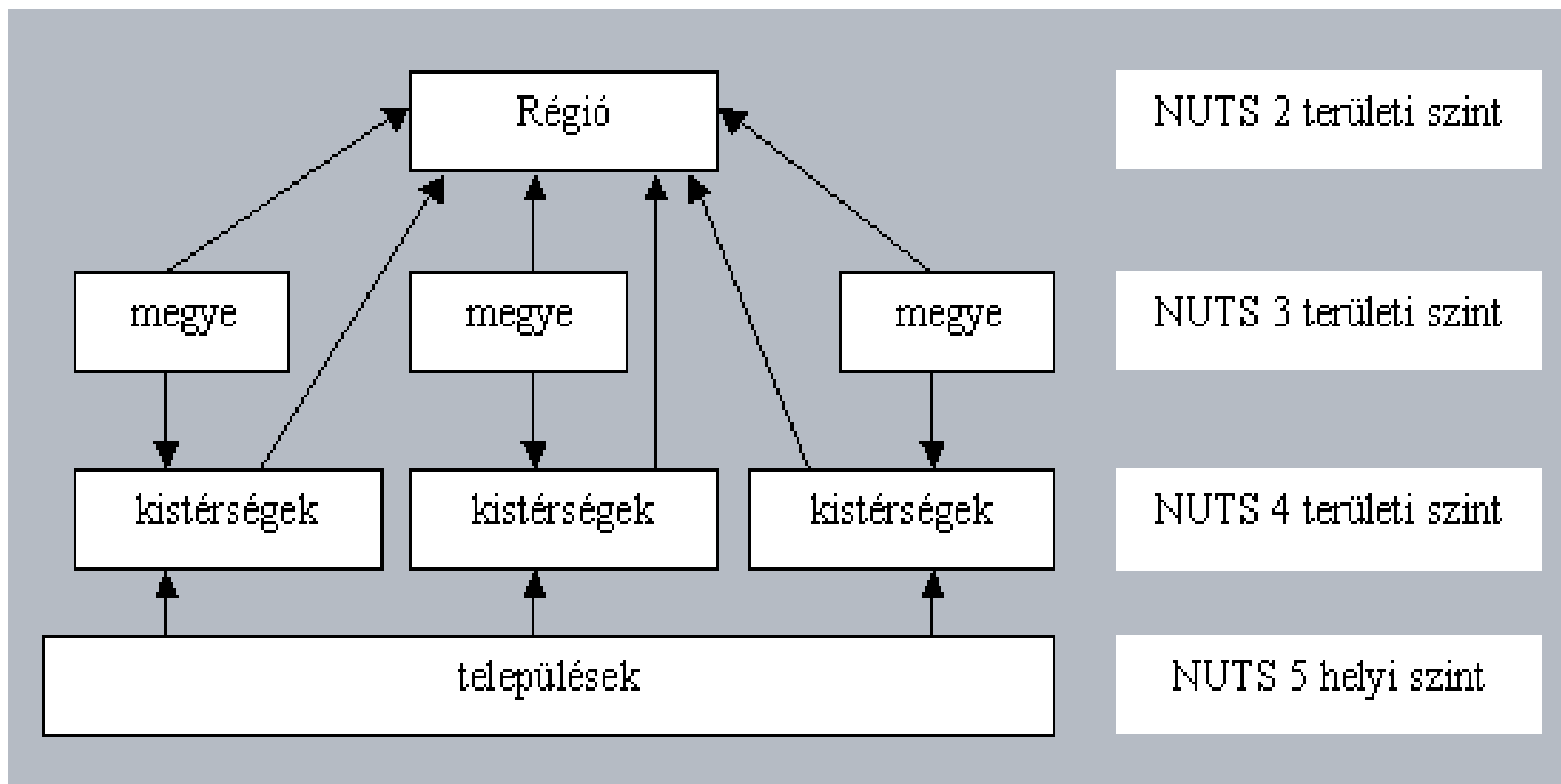

Az ország tervezési statisztikai régiókra bontása

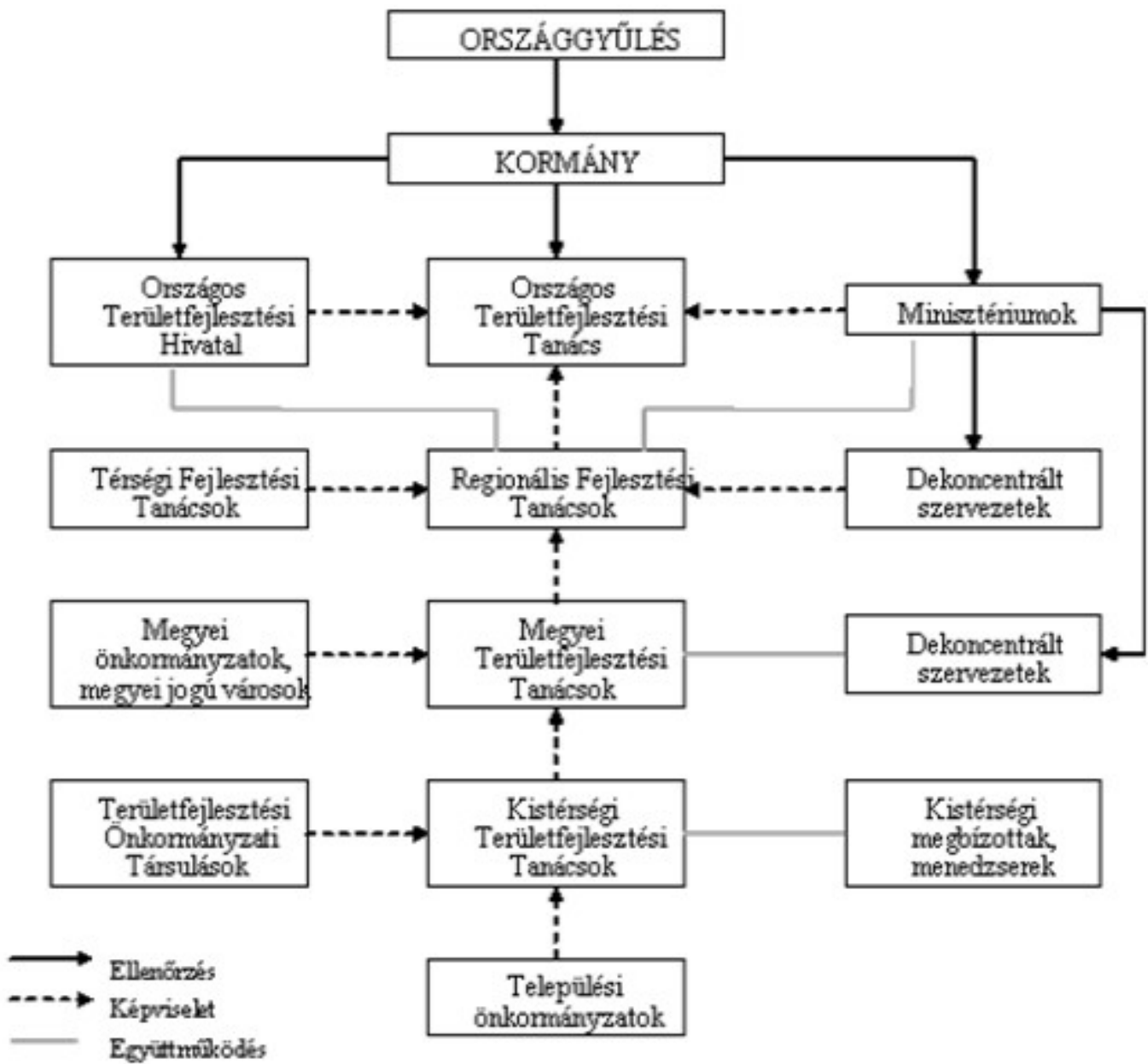
- NUTS rendszer
- Területfejlesztési Tanácsok:
 - SWOT analízis,
 - helyzetfeltárás
 - területfejlesztési koncepció,
 - régió fejlesztési tervek,
 - területi koordináció,
 - források hatékony elosztása

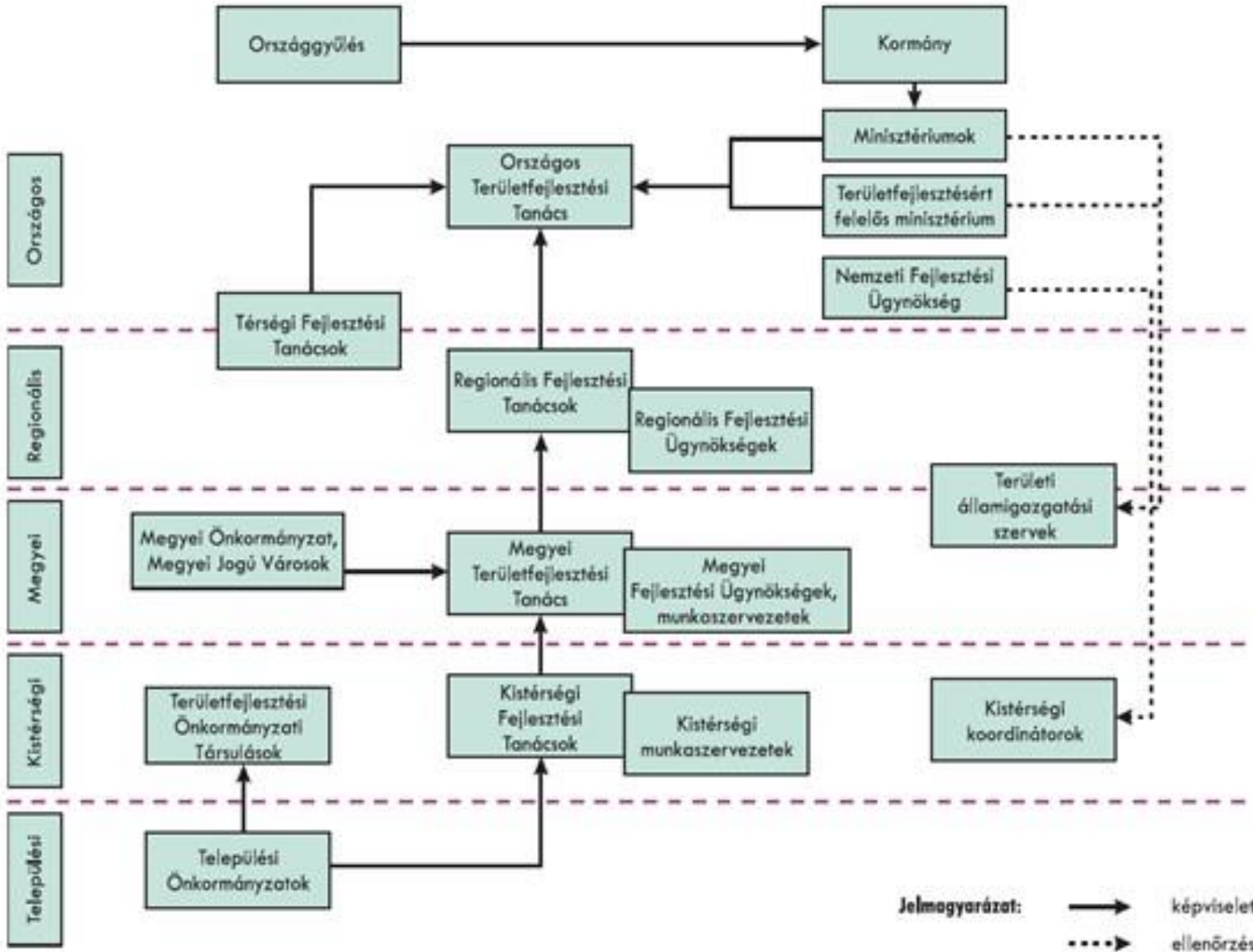
Tftv (1996) → csatlakozási szándék az EU-hoz → a **NUTS-rendszer átvétele**: a régiók és a kistérségek szerepének

TELEPÜLÉSI KISTÉRSÉGI MEGYEI REGIONÁLIS ORSZÁGOS

A TERÜLETFEJLESZTÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Nemzeti Fejlesztési Terv I.

- A Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) fekteti le a 2004-2006 közötti időszak **fejlesztési célkitűzéseit és prioritásait**, valamint kijelöli a megvalósítás kereteit.
- A Nemzeti Fejlesztési Terv kidolgozása a Magyar Kormány feladata volt.
- Előkészítése 2001-ben kezdődött meg, 2002 végére el is készült, majd a tárgyalásokat és egyeztetéseket követően 2003-ban Magyarország benyújtotta az Európai Bizottságnak.

Az NFT *hosszú távú stratégiai célja az életminőség javítása volt, általános célja pedig az egy főre eső jövedelem növelése, az EU átlagához képest mutatkozó lemaradásunk mérséklése. A fő célok elérésére a NFT **három specifikus célt** fektetett le:*

1. a versenyképesebb gazdaság,
2. a humán erőforrások jobb kihasználása,
3. a jobb minőségű környezet, illetve a kiegyensúlyozottabb regionális fejlődés elősegítése.

A Nemzeti Fejlesztési Terv I. operatív programjai:

- Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP)
- Gazdasági Versenyképesség Operatív Program (GVOP)
- Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program (HEFOP)
- Környezetvédelmi és Infrastruktúra Operatív Program (KIOP)
- Regionális Fejlesztés Operatív Program (ROP)

Az NFT I. tapasztalatai

- Nem átfogó, nem terjed ki minden szektorra
- Pályázati kiírások bonyolult összetétele
- Formailag hibás pályázatok
- „Pályázóbarát” pályáztatási rendszer
- Összesen: 694 milliárd forint

A II. Nemzeti Fejlesztési Terv: az "Új Magyarország Fejlesztési Terv"

- 2007-2013 között további fejlesztési források: 22,4 milliárd euró (állami kiegészítéssel 26,2 milliárd euró)
- ÚMFT: rendelkezésre álló pénzeszközök lehívásához készített terv
- 6 területet fogalmaztak meg, átfogó programok

1. A gazdaság fejlesztése
 - **Gazdaságfejlesztési OP**
2. A közlekedés fejlesztése
 - **Közlekedési Infrastruktúra fejlesztése OP**
3. A társadalom megújulása
 - **Társadalmi Megújulás OP**
 - **Társadalmi Infrastruktúra OP**
4. Környezet- és energiafejlesztés
 - **Környezet- és Energiafejlesztési OP**
5. Területfejlesztés
 - **Nyugat-dunántúli Regionális OP**
 - **Közép-dunántúli Regionális OP**
 - **Dél-dunántúli Regionális OP**
 - **Észak-magyarországi Regionális OP**
 - **Észak-alföldi Regionális OP**
 - **Dél-alföldi Regionális OP**
 - **Közép-magyarországi Regionális OP**
 - **Európai Területi Együttműködések OP-k**
- 6. Államreform
 - **Közigazgatás Megújítása OP**
 - **Elektronikus Közigazgatás OP**

Az 1-es, 2-es, 3-as, 4-es és az 5-ös cél alá tartozó operatív programokra az országban való területi elhelyezkedésétől függetlenül - túlnyomórészt - bármely jogosult pályázhat

Területfejlesztés - alá tartozó regionális operatív programokra csak azon jogosultak, akik/amelyek az adott régióban laknak/működnek, vagy fejlesztésük az adott régióban valósul meg.

A főbb stratégiai irányvonalak a következők:

- - **Dél-Alföld:** tudásipar, agrárium, turisztika (Szegeden "Biopolisz" - egészségipari, környezetipari, agrárgazdasági biotechnológia),
- - **Dél-Dunántúl:** magas környezeti minőségű modellrégió (Pécsett "az életminőség pólusa" - kulturális és környezetipar),
- - **Észak-Alföld:** a térség minőségi élet-, egészség- és rekreációs központja (Debrecenben "a tudás iparosítása" - gyógyszeripar, agrárinnováció),
- - **Észak-Magyarország:** iparfejlesztés, szolgáltatások, turisztika (Miskolcon "Technopolis" - nanotechnológia, vegyipar, mechatronika, megújuló, alternatív energiák),
- - **Közép-Dunántúl:** a kkv-kre alapozott, innováció-orientált gazdaság-fejlesztés (Székesfehérváron és Veszprémben logisztika, nano- és biotechnológia, műszaki informatika.
- - **Nyugat-Dunántúl:** az észak-déli pannon gazdasági tengely fejlesztése (Győrött "Autopolis" - autóipar, gépgyártás, megújuló energiák),
- - **Közép-Magyarország:** fő cél a térség versenyképességének és vonzerejének növelése (Budapestnek nincs elkülönülő, kiemelt stratégiája)

Széchenyi 2020: Operatív programok 2014-2020

GINOP (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program),

TOP (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program),

VEKOP (Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program),

EFOP (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program),

IKOP (Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program),

KEHOP (Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program)

KÖFOP (Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program)

VP (Vidékfejlesztési Program)

MAHOP (Magyar Halászati Operatív Program)

RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program)

NTH NEMZETGAZDASÁGI
TERVEZÉSI HIVATAL

Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM)
Európai Unió Források Felhasználásáért Felelős Államtitkárság

Miniszterelnökség
Agrár- vidékfejlesztésért Felelős Államtitkár

 **Magyar
Államkincstár**

Mezőgazdasági Vidékfejlesztési
Hivatal

Köszönöm a figyelmet!

